

ELS VENTS DELS PAÏSOS CATALANS

ELS vents són corrents d'aire que tenen lloc a l'atmosfera i que es produeixen degut a la diferència de pressió entre dues regions d'ella. Aquesta diferència de pressió és deguda al grau d'escalfament de l'aire. En augmentar la temperatura l'aire s'escalfa, es dilata, i la pressió baixa. Al mateix temps, per efecte de la disminució de pressió, de pes, l'aire pren un moviment d'ascensió. El buit que deixa, el vénen a ocupar masses d'aire més fredes, la qual cosa produeix els corrents d'aire que coneixem amb el nom de vents.

Direcció o component del vent és el punt de la Rosa dels Vents, de l'horitzó, d'on procedeix, no el punt cap on va.

Anem a fer, tot seguit, uns comentaris sobre els vents més coneguts als Països Catalans. Hem de fer notar que hi ha vents que reben noms diferents segons les contrades, la qual cosa pot donar lloc a confusions.

La Tramuntana és el vent, fred i sec de direcció o component Nord, que tots hem sentit xiular durant l'hivern i que es presenta amb la màxima intensitat a l'Empordà, al Rosselló i a les Illes Balears.

A França, a la vall del Roine, bufa, molt intensament, un vent que té el mateix origen que la Tramuntana conegut amb el nom de «Mistral».

Al Camp de Tarragona i al Delta de l'Ebre tenim el Mestral també denominat cerç. Bufa encaixonat, passant per Aragó, dins de la vall de l'Ebre i és de direcció Nord-oest. Aquest vent, també és fred i sec.

El Xaloc és un vent provinent del Sud-est, suau i calent, que produeix una gran xafogor i carrega extraordinàriament l'ambient. De característiques semblants al Xaloc, però de component Sud, hi ha, també el Migjorn.

A les costes del Sud del País Valencià, principalment, tenim el Llebeig. És càlid i sec, i, com el Xaloc i el Migjorn, sol provenir del Sàhara. En circumstàncies especials pot donar lloc a pluges. Les gotes d'aigua tenen un color vermellós degut a la pols que l'aire porta en suspensió.

De direcció Nord-est, bufa, a les Illes Balears i a la costa, el Gregal. En aquestes mateixes zones té molta importància, a la primavera i a la tardor, un vent fred i humit de component Nord-est anomenat Llevant. En algunes contrades, degut a la presència del Gregal que bufa del Nord-est, donen el nom de Llevant al vent que es presenta de l'Est. El Llevant sempre ve acompanyat de tempestes.

La Marinada o Garbí ve, procedent del mar i bufant del sector Sud-sud-oest, a ocupar el buit deixat per l'aire que s'ha escalfat, en contacte amb la terra, durant el dia. A la nit, es produeix un corrent en sentit contrari denominat Terral que va, amb component del Nord-est, de terra a mar. En el interval, entre el final d'un vent i el començament de l'altre, s'estén una gran calma. Aquests dos vents són del tipus denominat convectiu i tenen lloc a la primavera, a la tardor i, principalment, durant l'estiu.